

Entre la paraula i el gest

Alguns amics i col·laboradors d'Ovidi Montllor parlen del seu llegat artístic i personal. El teatre, el cinema, la música, la poesia i el compromís amb el país són els eixos, introduïts per les paraules del mateix Ovidi, que vertebreren les declaracions d'aquestes pàgines.

"A mi m'ha passat el que deia Gassman, sentir com l'espectador, encara que siga només per un segon, se sent elevat de la cadira, i això és el màxim."

"Fou una persona excepcional. Ovidi era un actor que interpretava des del seu fons interior, des del baix ventre, amb una força impressionant."

Alfred Luchetti (actor)

"No hi ha actors secundaris sinó interpretacions dolentes. I Ovidi era un gran intèrpret."

Guillermina Motta (actriu i cantant)

"Un escenari és per a mi el lloc més còmode del món."

"Era un gran actor. Aquest país no tracta bé els seus artistes, sobretot si treballen amb honestat, perquè no són rendibles econòmicament. Com a actriu, considero Ovidi un model a seguir. Sabia molt bé com fer les coses."

Ester Formosa (actriu i cantant)

"Per què no va fer papers protagonistes en cinema? Perquè no era un guaperas, que és el que exigeix un paper protagonista. Per això apareixia de secundari. Si no haguera estat sempre tan reticent a participar en els engranatges del *show business*, i si no s'haguera mostrat moltes vegades tan selectiu, podria haver estat considerat per la indústria cinematogràfica com un secundari del tot imprescindible."

Toni Pastor (productor teatral)

COLITA

"M'agradaria més ser actor i cantant que no pas actor o cantant."

"Era un artista molt més complet que la resta de nosaltres. Pense que aquesta era la major diferència amb la resta: ser més complet."

Quico Pi de la Serra (cantautor)

"El binomi Toti Soler-Ovidi Montllor va ser magnífic. Ovidi era un cantant a l'antic usatge, era un trobador del segle XX. L'enginy d'Ovidi unit a la qualitat interpretativa de Toti Soler van fer un resultat extraordinari. Va ser un lletrista únic. Tenia una veu portentosa que recordava els cançoners francesos, una veu que feia servir com un instrument. Em sembla hipòcrita el que se li ha fet més tard: que un teatre o un carrer porten el seu nom. Si no se l'haguera marginat, hauria pogut fer una producció molt més àmplia."

Víctor Mansanet (escriptor)

"La meua relació i la meua creació amb ell era d'igual a igual: era un binomi, jo no estava, ni m'hi sentia, supeditat a ell, ni a l'inrevés tampoc. Ell treballava molt les lletres i la selecció poètica, i jo acompanyava la poesia amb la música, intentant crear un paisatge, no pas imposant-me sobre ella. Certament, saber acompanyar –saber ajudar– és tan important com ser solista."

Toti Soler (músic)

"Jo tenia ganes de dir coses, i la cançó era un bon mitjà."

"L'Ovidi era un autodidacte. Si escoltes els primers discos i escoltes els últims, veus que hi ha un procés d'autèntic perfeccionament. És molt desesperant veure que quan està perfectament madur, quan està fent una obra comparable a qualsevol cantant europeu, es troba pràcticament sense possibilitats de

ARXIU / ROMI S. MONTANÉ

L'Ovidi actor.
A l'esquerra, dalt de l'escenari, amb Alfred Luchetti. A la dreta, caracteritzat per a un rodatge cinematogràfic.

cantar, sense possibilitats d'enregistrar, i això li dura catorze anys.”
Miquel Pujadó (cantautor)

M'aïllaran, dient que m'he aïllat./ Diran, o diuen, que ja sóc acabat./ No pense pas donar-me per guanyat.

“És la persona que millor ha dit el vers a Catalunya. Malgrat això, ha estat bastant oblidat. Se'l va marginar. Tenia poca feina en tots els camps artístics que freqüentava. Potser perquè era una persona una mica incòmoda per al poder. No se'l va marginar a ell tot sol, però. Després d'una gran eufòria de la cançó catalana, d'una etapa d'idealització, hi va succeir un procés de desidealització i, consegüentment, de marginació.”

Feliu Formosa (poeta)

“Vaig acabar el contracte amb una casa de discos, i no van trobar convenient renovar-lo, perquè la cançó en català, segons ells, ja no funciona en la mesura que els pot interessar, econòmicament parlant, imagine. Des d'aleshores, no hi ha hagut cap altra casa que s'haja interessat pel meu treball, però no és un problema només meu, sinó de molta gent de la cançó”.

“Tenia un sentit de l'ètica molt accentuat. Si una cosa no la veia

ARXIU

clara, no la feia. Si tens una posició coherent, invariablement acabes incordiant el poder. Ovidi va patir la censura de moltes maneres. A un artista se'l pot censurar oficialment, o se'l pot censurar evitant contractar-lo. Però, bé, no va patir més que molts de nosaltres aquesta situació.”

Quico Pi de la Serra

“Entre unes coses i les altres, em passe uns 6 mesos a Madrid. Irònicament, m'hi donen més faena que no pas a Barcelona, i ja no parlem de València”.

“Ens alegràrem del fet que tornara a l'escenari, i a les pel·lícules d'èxit; vam celebrar, fins i tot, que acceptara els papers mediocres en sèries televisives d'estupor on només era una ombra, perquè d'aquesta manera no havíem d'interrogar-nos sobre el maltractament que dispensem als qui ens ho han donat tot a canvi de quasi res. L'Ovidi fou ací, diguem el que diguem, un altre naufrag llançat per un país que no sabé estar a les madures amb els qui el van ajudar a les dures.”

Vicent Franch (escriptor)

“He estat i sóc conflictiu perquè ho intento millorar tot”

“Quan la crítica està per mig, s'ignora al creador. Avui es vol promocionar els “entretenedors”,

no els artistes (que són, amb la crítica, els qui fan evolucionar la societat) perquè posen en qüestió el poder. Aquest mal cultural impregna els polítics, els mitjans de comunicació i el públic. Al seu funeral, sí que hi acudiren tots els qui l'havien ignorat.

Toti Soler

**Ases !
Porcs !
Vaques !
Gossos !
Serps !
Sangoneres ! I llops !**

“Ovidi Montllor va ser qui millor va sumar la cultura popular amb la cultura culta. Se li pot fer el retrat, però, de no ser prou ambiciós, pel que fa a la fama i quant als diners. Els artistes no haurien de ser tan humils, perquè, si no, t'arraconen. De vegades, cal fer un cop de puny a la taula per plantar-s'hi.”

Ramon Barnils (periodista)

En Alcoi jo he tingut moltes bases del que després he estat en la vida. He tingut la base de l'educació dels pares, sobretot, no pas la dels mestres. He tingut la base de la feina i dels companys. I he tingut la base dels primers amics que encara continuen sent-ho. Són tres bases importantsimes.

“Se l'ha maltractat oficialment en vida, per molt que en mort se'l vulga honorar i es puga buscar sortir a la foto amb ell. Ovidi molestava el poder amb la seua crítica constant, tot i que això pense que no succeïa a Alcoi on se'l valorava molt.”

Toni Pastor

“He trobat sempre mans disposades a ajudar-me”

“Jo el vaig conèixer quan formava part del grup de teatre La Pipironda. Hi va arribar un dia un noi apocadet, tímid, amb una mirada clara i neta i un somriure encantador i ens va captivar. La

meva dona i jo el vam acollir a casa nostra i a partir d'aquell moment va néixer una amistat molt forta.”

Alfred Luchetti

“Era una persona d'una gran delicadesa, afectuós, molt honest, vivia d'acord amb el que pensava i deia. Va ser una de les persones més injustament tractades per aquest país, per tothom: per l'administració i pels mitjans de comunicació. Era amic meu, el duré amb mi tota la vida i no perdonaré mai el que se li va fer.”

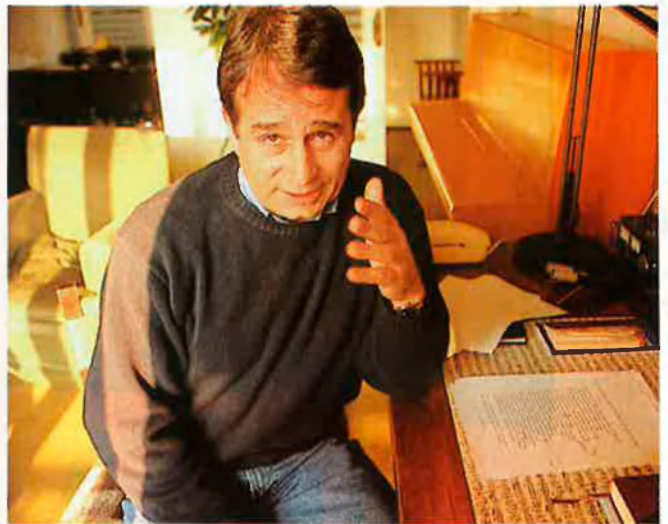
Guillermina Motta

Per senyera, senyors, quatre barres. / Per idioma, l senyores, català. / Per condició, senyors, sense terres. / Per idea, l senyores, esquerrà.

“Era un home que ho ensumava tot pel carrer i protestava per les injustícies. Era fill d'uns vells

ARXIU / JOAQUIM LLENAS

ARXIU / CARMÉ PUÉRTOLAS

anarquistes d'Alcoi però de seguida va entroncar amb el PSUC. Això li donava llicència per tractar les coses des de tots els punts de vista, amb aquella pàtina negra tan deliciosa dels anarquistes.”

Alfred Luchetti

I torne a repetir: sóc alcoià. Tinc senyera on blau no hi ha. Dic ben alt que parle català. I ho faig a la manera de València.

Declaracions recollides per N. Cadenas, J. Capilla i J. Oleaque

La poesia i la cançó s'unien en les seves actuacions (esquerra). A la dreta, treballant a casa seva.

BENETÚSSER

A les festes de Benetússer, tenim un programa molt variat per a tots els gustos:

PER ALS XIQUETS: Titelles (26 de juny), Teatre de carrer a càrrec d'Els Visitants (28 de juny), esports alternatius (27 de juny, parc infantil i globus aerostàtic (26 de juny). Mascletades nocturnes (les nits del 23, 24, 25, 30 i 1 de juliol), música de les nostres bandes (25 i 26 de juny), Dolçaina i tabal que acompanyaran les danses (en despertades, 25 de juny i 2 de juliol) i el Festival de Paelles. Gran cavalcada amb repartiment de joguines el 2 de juliol i correfocs el 27 de juny.

PER ALS JOVES: Concerts de rock (24 i 29 de juny), concursos (25 de juny), sopar viking (29 de juny) i molta marxa en les barraques del recinte firal.

ESPORT: Volta a peu (24 de juny), carrera ciclista (2 de juliol) i molta activitat esportiva en el Poliesportiu Municipal.

FESTERES: Presentació (23 de juny) i elecció de la festera major. Participaran en la processó del Corpus (25 de juny) i en la de Sant Sebastià (2 de juliol), acudirán al castell de fi de festes (2 de juliol), a la inauguració de les exposicions (26 de juny) i a l'entrega de premis literaris.

TAMBÉ: des de la coordinadora assistirem

i compartirem els actes de **MOROS I CRISTIANS**, Ambaixada (29 i 30 de juny) i Entrada de Gala (1 de juliol). La famosa Nit de l'Olla (24 de juny).

L'alcalde de Benetússer José Enrique Aguar us convida a les Festes Majors